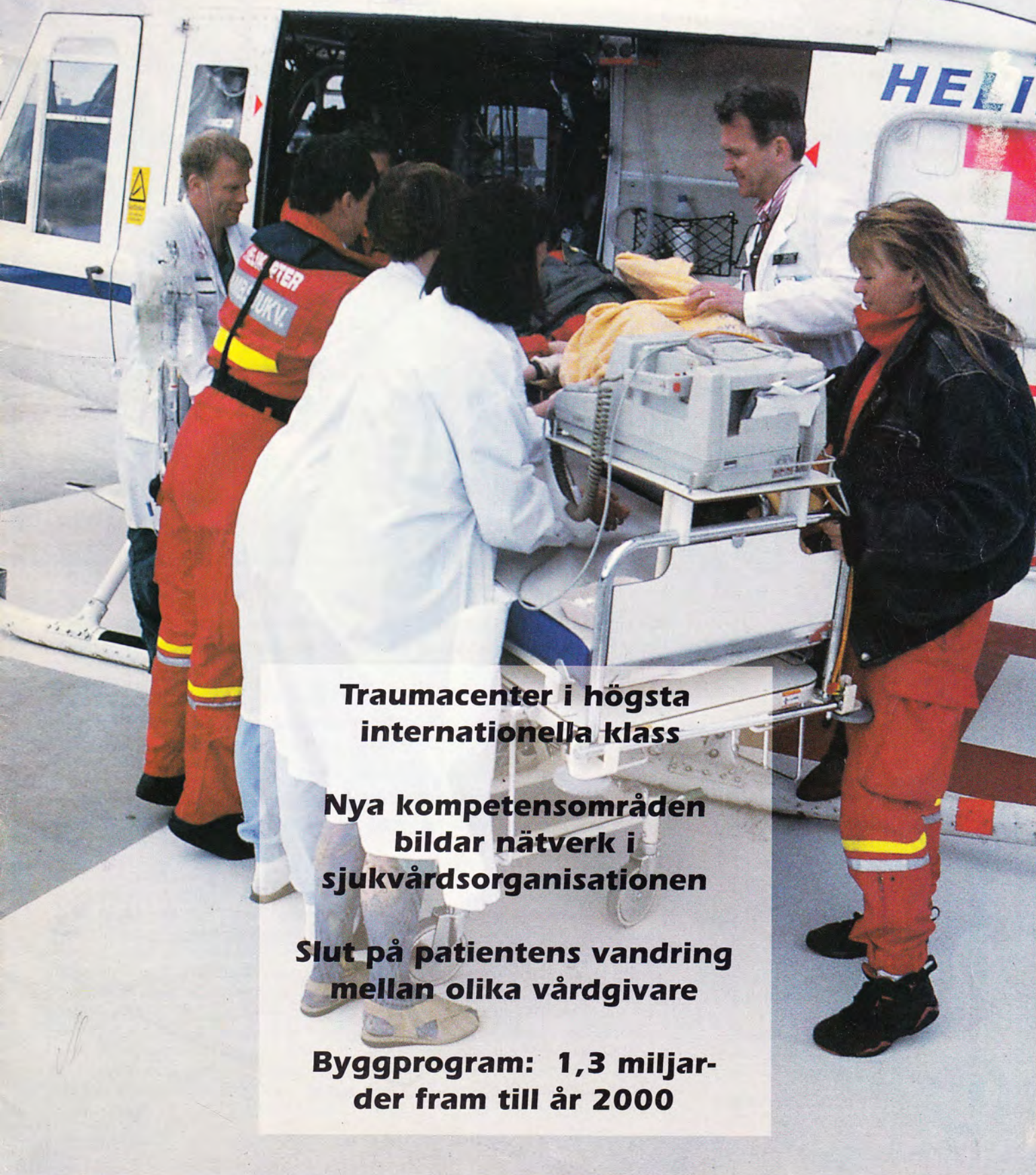

KAROLINSKA SJUKHUSET

**Traumacenter i högsta
internationella klass**

**Nya kompetensområden
bildar nätverk i
sjukvårdsorganisationen**

**Slut på patientens vandring
mellan olika vårdgivare**

**Byggprogram: 1,3 miljar-
der fram till år 2000**

Framtidsvision: Ett sjukhus utan gränser

Siv Fridén, tf sjukhusdirektör

Vår egen och omvärldens medicinska forskning producerar idag en allt stridare ström av nya kunskaper. Dessa berör våra möjligheter att förebygga, diagnostisera och behandla olika sjukdomar. Inom sjukhuset vill vi givetvis kunna omsätta sådana upptäckter i praktisk sjukvård så snabbt som möjligt. Men om det skall kunna ske måste sjukvården anpassa sig till det nya kunskapsflödet. Den traditionella organisatoriska strukturen, dominerad av kliniker och avgränsade specialiteter, kan idag kännas hämmande för den sjukvårdande verksamheten. ●

UTGIVARE

Karolinska Sjukhuset, Stockholm

Frågor om innehållet besvaras av
Tania Blanck, tel. 08-729 2526

Den redaktionella texten i denna bilaga har producerats av Avdelningen för information och marknadsföring, Karolinska Sjukhuset, 171 76 STOCKHOLM Redaktion: Marc Bygdeman, Bengt Fagrell, Bertil Hamberger, Stig Nordfeldt (text)
Foto: Peter de Ru

TIDNINGSMAKARE

Svenska Närkonsult AB
Rikstidningar

Etablerat 1984 av Conny Unéus

Projektledare: Börje Eliasson

Art Director: Anders Land

Annonstexter: Anna Clara Laajoki

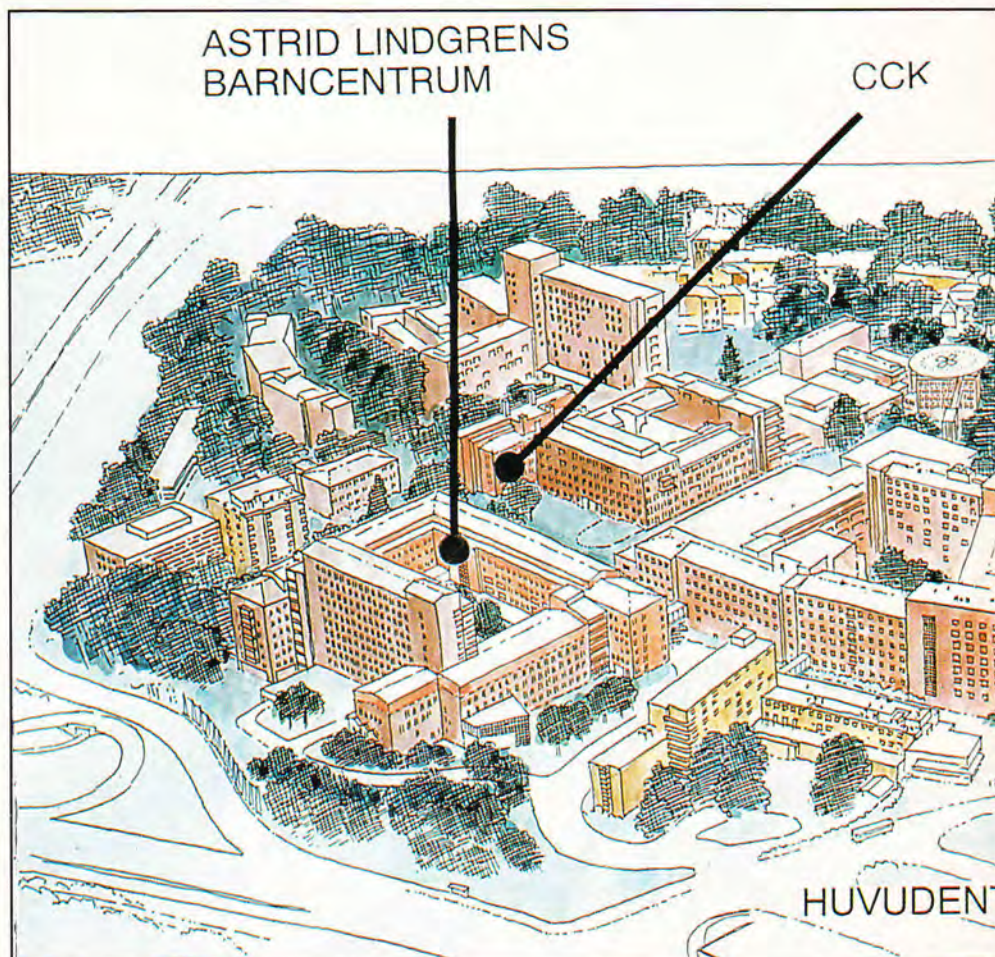
Repro: Fågerblads

Tryck: Sörmlands Grafiska

För framtida bilagor kontakta:
Börje Eliasson tel 018-10 32 23

Det gränslösa

Karolinska Sjukhuset är nu inne i sitt mest dynamiska skede sedan starten för 56 år sedan - på väg att bli ett sjukhus där sjukvård, forskning, utveckling och undervisning är förenade till en helhet.

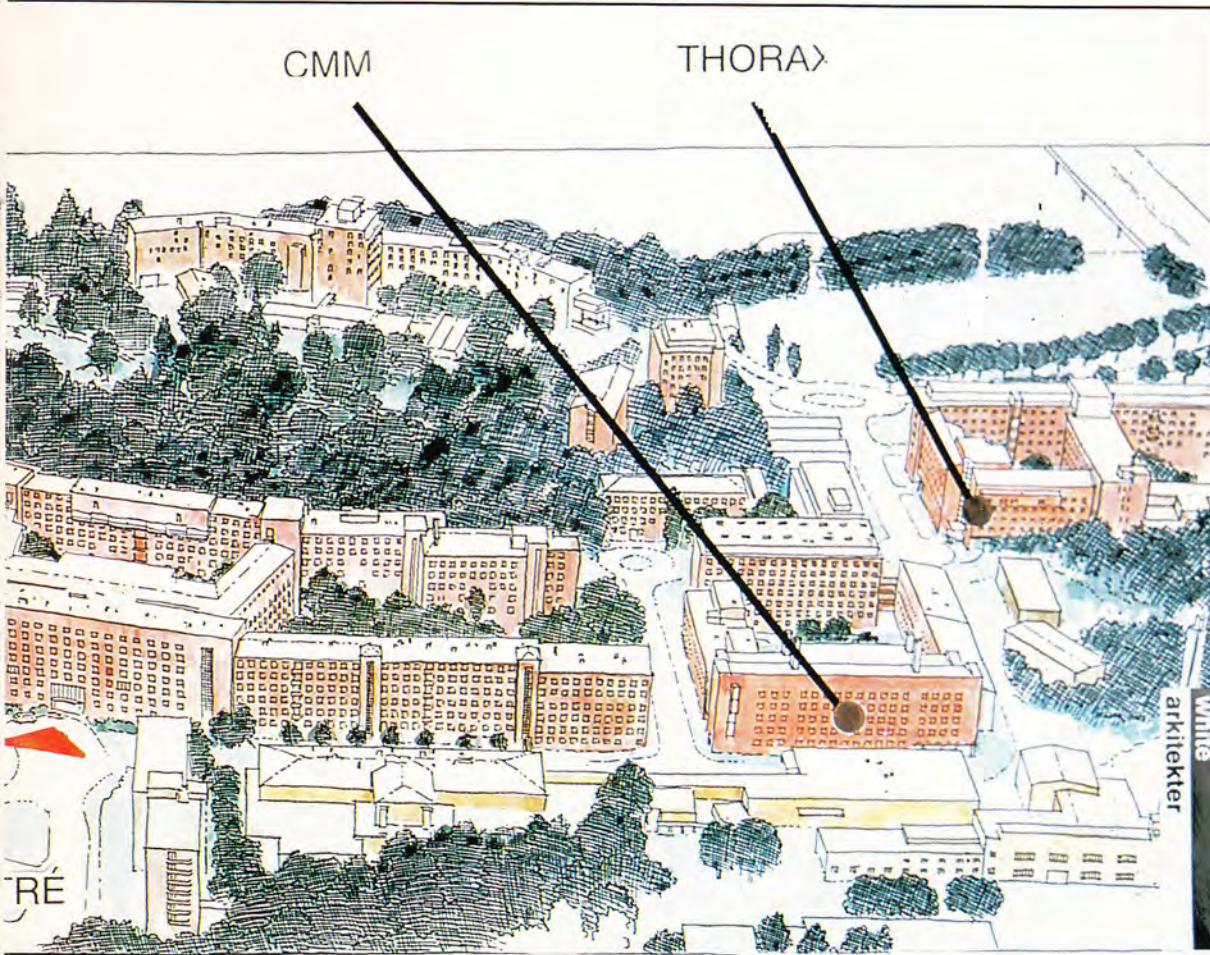
Sjukvården anpassar sig steg för steg till den medicinska forskningens allt snabbare framsteg. Nya forskningscentra med ökade resurser och mer kreativ miljö växer upp på området. Utbildningen vid detta Stockholms största undervisningssjukhus moderniseras och effektiviseras.

Samtidigt är Karolinska Sjukhuset idag en av Sveriges största byggarbetsplatser, där det byggs nytt, byggs till och byggs om för 1,3 miljarder kronor fram till år 2000.

- I vår framtidsvision vill vi satsa på det gränslösa sjukhuset, där sjukvård, undervisning, forskning och utveckling är integrerade, säger professor Marc Bygdeman. I stället för den konventionella vårdkedjan, där patienten vandrar mellan olika vårdgivare, vill vi utveckla en organisation, där olika specialister samlas kring patienten för att gemensamt behandla alla aspekter av dennes sjukdom. Med denna utgångspunkt har ett antal klinikövergripande centrumbildningar skapats, exempelvis Akut-

divisionen, Allergicentrum och Reproduktionsmedicinskt Centrum. Astrid Lindgrens Barncentrum byggs upp enligt dessa principer. Utvecklingen på området överensstämmer med hur Forsknings- och utvecklingskommitténs olika beredningsgrupper arbetar och får sin tillämpning i Cancercentrum och Centrum för Molekylär Medicin, som nu är under uppförande. Här kommer forskare med olika klinisk bakgrund att samlas kring gemensamma frågeställningar.

sjukhuset tar form

Karolinska Sjukhuset är Sveriges mest kända universitetssjukhus med omkring 7 000 anställda och ett årligt patientflöde på ca en halv miljon människor. Det invigdes 1940, upp- tar en yta stor som Gamla Stan i Stock- holm och är nu inne i sin intensivas- te byggnadsfas sedan starten. På bilden några av för- nyelsens höjdpunk- ter – det nya Barn- centrum, Cancer- centrum (CCK), Cen- trum för molekylär Medicin (CMM) och Hjärt-lungcentrum vid thoraxklinikerna.

Helt avgörande för verksamheten är att vårdgivarna får möta ett stort antal patien- ter, som representerar hela sjukdomspano- ramat från enkla till komplicerade sjuk- domstillstånd liksom tillgången till labora- torie- och röntgenresurser samt paramedi- cinsk expertis. Med utgångspunkt i den unika kunskap, som finns samlad inom Karolinska Sjukhuset, är det naturligt att satsa på följande åtta särskilda kompetens- områden: Akutverksamhet, Barn, Cir- kulation, Hormoner-Genetik-Kvinnohäl- sa, Inflammation, Nervfunktion. Tumörer och Vård. Områdena presenteras närmare på sidan 8 i denna bilaga.

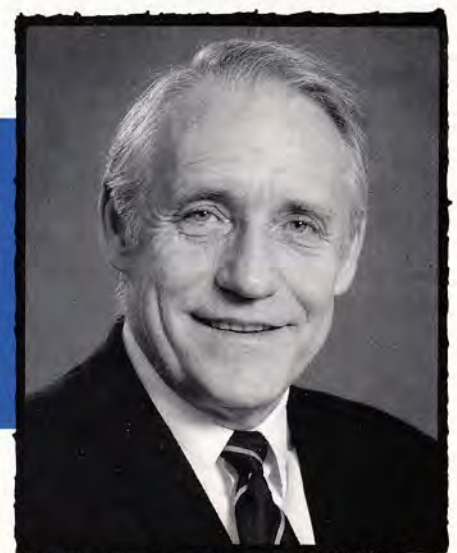
Framtidens krav ändrade forskningsmodellen

Forskning, utveckling och utbildning (FoUU) är tre sektorer, som alltid har haft en stark ställning på Karolinska Sjukhuset. Uppbyggnadsmodellen var här, som den fortfarande är vid flertalet universi- tetssjukhus, att varje klinik utrustades med sitt eget forskningslaboratorium. I slutet av 1980-talet fann vi dock på KS att

denna modell inte skulle klara kraven in i 2000-talet, säger pro- fessor Bertil Hamber- ger, ordförande i FoUU-kommittén vid Karolinska Sjukhuset. Vi inledde då en omstrukturering av FoUU vid KS, som fortfarande pågår.

En förutsättning för denna strategiska om- prioritering var att de ekonomiska resurserna kunde samordnas. Detta gjordes genom att ett nytt organ bildades, i vilket forskningsmedel från Karolinska Insti- tutet samverkar med Karolinska Sjukhusets resurser från Stock- holms Läns Landsting. I den nya organisa- tionen bildades därefter ett antal bered- ningsgrupper med ansvar för utvecklingen inom sina respektive ämnesområden. Des-

Marc Bygde- man, professor i obstetrikoch gynekologi vid Karolinska Insti- tutet, ordföran- de i Profilutred- ningen vid KS.

sa är endokrinologi, utvecklingsbiologi och metabolism, hjärt-kärlforskning, neurove- tenskap och psykiatri, allergi, inflamma- tion och mikrobiologi, folkhälso- och vårdvetenskap samt cancer. Inom dessa

Bertil Hamberger, professor i kirurgi vid Karolinska Institutet, chefsöverläkare vid KS, ordförande i FoUU-kommittén.

"Forskarmiljö med samverkans effekter"

grupper har sedan de prioriterade forskningssatsningarna kunnat göras utan att man behövt ta hänsyn till kliniktillhörighet.

425 miljoner kronor om året till KS-forskning

Karolinska Sjukhuset förfogar årligen över cirka 425 miljoner kronor för FoUU. Dessa medel härrör från Stockholms Läns Landsting, Karolinska Institutet, svenska staten via s k ALF-medel (ersättning för

läkares forskning och utbildning) samt externa medel. Medlen fördelas huvudsakligen till klinikerna med hjälp av en behovs- och aktivitetsrelaterad metod.

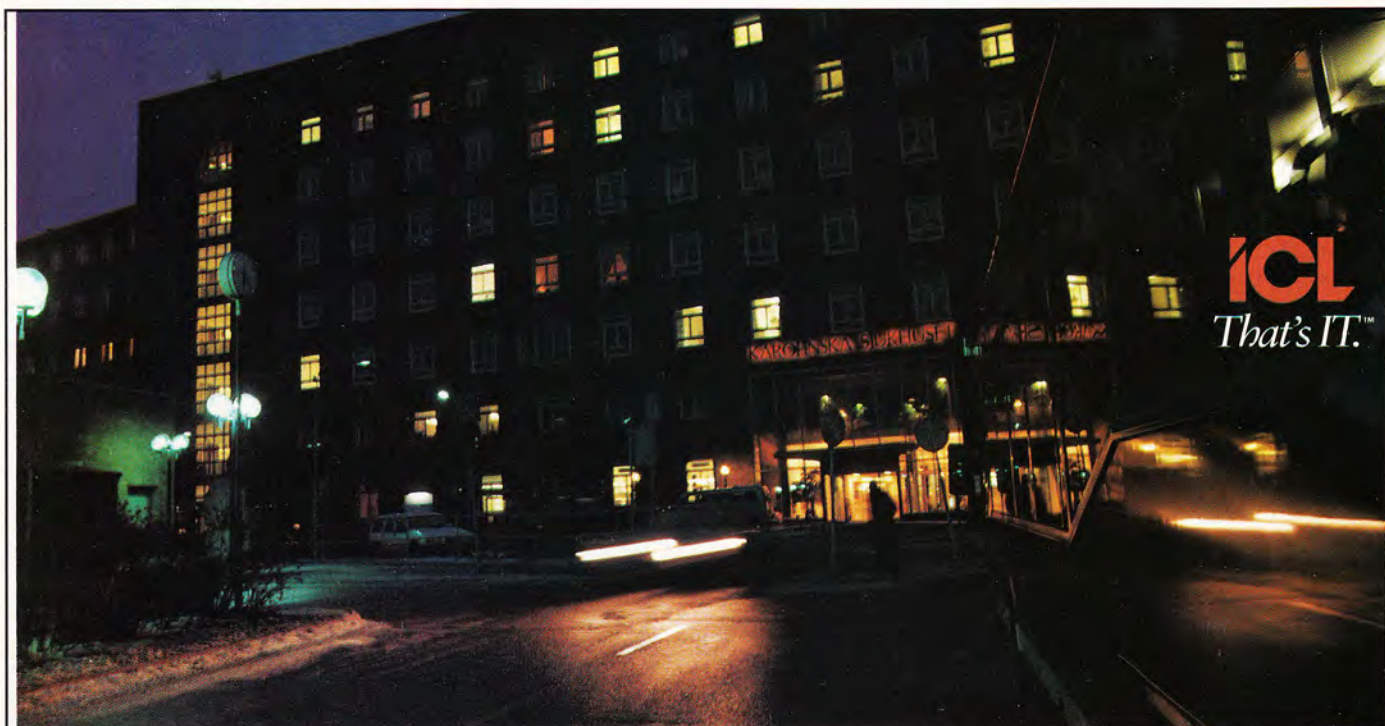
Den nya forskningsmodellen på Karolinska Sjukhuset innebär att forskare med olika kunskaper, bakgrund och kliniktillhörighet samlas i större grupper, där den intellektuella och fysiska miljön tillsammans med ofta unika laboratorieresurser ger positiva samverkans effekter. Verksamhetsområdet är dels grundforskning i syfte att klarlägga orsakerna till olika sjukdomar, dels vetenskaplig utvärdering av behandlingsmetoder och utveckling av nya sådana.

Stockholms största utbildningssjukhus

Drygt 1000 medicine kandidater om året passerar genom Karolinska Sjukhuset för

sin kliniska utbildning inom ett tiotal ämnesområden, däribland medicin, kirurgi, hud, öron-näsa-hals, neurologi och BB-gynekologi. Eftersom KS är ett av de ledande forskningssjukhusen i Sverige upplever kandidaterna utbildningsmiljön som mycket dynamisk och stimulerande, säger chefläkaren vid Karolinska Sjukhuset Bengt Fagrell.

Karolinska Sjukhuset är Stockholms största undervisningssjukhus. En ny utbildningsplan infördes förra året, och utbildningen omstruktureras nu inom hela sjukhuset med problemorientering som en starkt betonad riktning. Det innebär att föreläsningarna i stor utsträckning ersätts med uppgifter rörande problem kring vissa vanliga sjukdomar, som föreläggs kandidaterna. Dessa problem skall lösas enskilt eller i grupp med hjälp av anvisad litteratur och handledning av

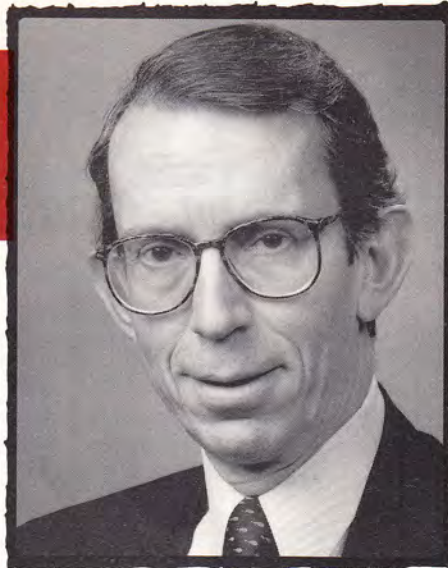
Flex biler!

ITresserad! Ring ICL Data AB, 08-793 70 00 www.icl.se

EN MÄNSKLIGARE SJUKVÅRD KRÄVER AVANCERAD TEKNIK. Det är ICL som kan IT – informationsteknologi – för sjukvården.

Vi har det som behövs för att bygga informationssystem som uppfyller de allt hårdare kraven på flexibilitet, produktivitet och säkerhet. Allt från konsulttjänster och utbildning till multimedia och lösningar för dokument- och ärendehantering. Och självklart de kostnadseffektiva och pålitliga tekniska plattformar som krävs för att bygga en sjukvård på människans villkor.

Bengt Fagrell, universitetslektor i medicin vid Karolinska Institutet och chefläkare vid KS.

specialister inom det berörda ämnesområdet. På så vis får kandidaterna en möjlighet att på ett bättre och mer verklighetsnära sätt ta ställning till ofta komplexa frågeställningar som sedan möter dem som färdiga läkare.

Ett ständigt ökande behov av sjukvårdsplatser vid Karolinska Sjukhuset under de senaste decennierna har medfört att utbildningslokalerna successivt tagits i anspråk för patientvård i stället för att användas i ursprungligt syfte. Detta har varit ett påtagligt problem för undervisningen vid sjukhuset, men den pågående starka upprustningen av sjukhusets lokaler kommer att förbättra läget avsevärt. Bl a byggs nu en utbildningsenhet för laboratoriedisciplinerna och en annan, där fackbiblioteket läggs i direkt anslutning till såväl föreläsningssalar och datorutrustade grupperum som uppehållsrum.

Vid KS utbildas inte bara blivande läkare utan också undersköterskor, sjuksköterskor, sjukgymnaster, arbetsterapeuter, laboratorieassistenter, medicintekniker och andra yrkesgrupper. Sjuksköterskeutbildningen läggs nu om och blir mera lik kandidatutbildningen. Kompetensutveckling kommer att premieras för sjuksköterskor, och ett program för karriärstege har antagits för dem. Sedan ett år är också hela den kliniska utbildningen för eleverna vid Röda Korsets sjuksköterskeskola förlagd till Karolinska Sjukhuset.

Traumacenter i internationell klass

Den första timmen efter en olycka, "den gyllene timmen", är helt avgörande för att den skadade skall överleva och kunna återgå till normalt liv. Med helikopterplattan i direkt anslutning till akutmottagning, operation och intensivvård finns nu alla förutsättningar för att den gyllene timmen skall kunna utnyttjas maximalt på Karolinska Sjukhuset, dygnet runt.

Detta förutsätter mycket stora resurser. KS är det enda akutsjukhuset i Stockholms län som har specialiteterna neurokirurgi, fullt utbyggd thoraxkirurgi, brännskadevård och behandling i tryckkammarer tillgängliga dygnet runt. Efter internationella normer klassas därför KS som traumasjukhus av kategori I.

När patienten anländer till KS står traumagruppen med allmänkirurgi, anestesilog, ortoped, neurokirurgi och anestesisjuksköterska beredda. Målet är att så snabbt som möjligt diagnosticera och slutbehandla alla skador under första dygnet. Planläggning av eftervård och rehabilitering påbörjas.

Chefssjuksköterska Elisabeth Wester, på KS cardiologiklinik har använt IVAC volym- och sprutpumpar i ca 4 års tid.

- Vi är mycket nöjda med pumparna. De är enkla, smidiga, lätthanterliga och hygieniska. Pumparna är också patientsäkra och ger mindre felkällor än konkurrenternas, säger Elisabeth.

Hon är också väldigt nöjd med den support och service som IVAC erbjuder. På bild IVAC 591 och IVAC 770 som används vid cardiologikliniken på KS.

Mer än varannan infusionspump kommer från IVAC

IVAC har i snart 30 år varit ett känt och ledande varumärke som volym- och sprutpumpstillverkare. IVAC har stor kompetens i ryggen med huvudkontor och utveckling i San Diego, Kalifornien och försäljningskontor över hela världen.

- IVAC har mer än 500 000 pumpar placerade världen över och för Sverige är siffran drygt 5000.
- IVAC är marknadsledande i Sverige och specialiserade på både volym- och sprutpumpar.
- IVAC har ett brett sortiment med ett 10-tal olika pumpar för alla typer av behov på marknaden.
- IVAC har en egen serviceorganisation med erfarna tekniker.

- Vi har alltid stått för kontinuitet med innovativa, pålitliga lösningar, säger Claes Blanche, VD på IVAC Scandinavia. Inom kort kommer nästa generations pumpar för infusions-teknologin, lovar Claes.

IVAC är det enda företag som enbart fokuserar på infusionspumpar.

Box 522 183 25 Täby
Tel: 08-756 73 90

ANNONS

Karolinska apoteket

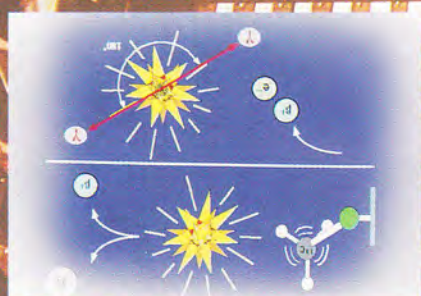
ett apotek med många fasetter

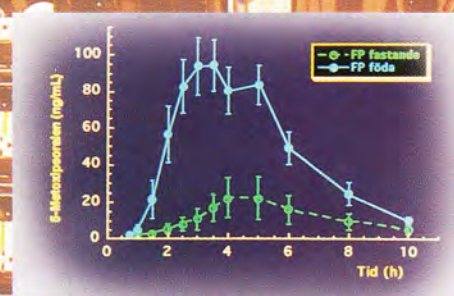
Kvalitet, säkerhet, kostnadseffektivitet vid cytostatikaberedning.

Karolinska apoteket - så mycket mer än ett vanligt apotek.

Syntes av kortlivade "orphan drugs" för PET.

5-MOP, föda för hög biotillgänglighet

Kvalificerad distributionsteknik

Karolinska apoteket består av tre olika apotek i ett:

Sjukhusapoteket sköter leveranserna av läkemedel och närstående varor till sjukhusets alla avdelningar, mottagningar och laboratorier.

Öppenvårdsapoteket utanför sjukhuset ger service till patienter från den öppna vården och egenvårdskunder.

Patientapoteket på Radiumhemmet är skraddarsytt för deras polikliniska patienter.

Karolinska apotekets **farmaceutiska service** är anpassad till ett stort uni-

versitetssjukhus med forskning, utveckling och utbildning.

Ett antal forskare på apoteket arbetar med utveckling av läkemedelsterapi med bl a studier av farmakokinetik och metabolism av läkemedel för cancer och psoriasis samt syntesmetoder av molekyler vid positronkameraundersökningar vid KS. Allt i nära samarbete med respektive klinik.

Verksamheten på apoteket omfattar även tillverkning och utveckling

av bl a preparat med kort hållbarhet. Apotekets informationscentral lämnar svar på frågor om läkemedels egenskaper, effektivitet, hållbarhet, förbrukningsstatistik och kostnadsanalyser. □

 Apoteket

Karolinska apoteket
08-729 53 00

ANNONS

Med hjärtat som drivkraft

År 1904 bildades Hjärt-Lungfonden under namnet Svenska Nationalföreningen mot tuberkulos. En kombination av forskning och bred upplysning gjorde att tuberkulosen efter flera decennier kuvades. Nu, 92 år senare, är det Hjärt-Lungfondens uppgift att "med tillbuds stående medel" bekämpa dagens i särklass största folksjukdomar, hjärt-, kärl- och lungsjukdomarna, som svarar för över 60 procent av alla dödsfall.

- Forskning och upplysning fortsätter att vara vägledande för vår verksamhet, säger Hjärt-Lungfondens generalsekreterare och VD Björn Lilliehöök. Hjärt-Lungfonden satsar mer än någon annan i Sverige på oberoende forskning inom detta område, mer än till och med staten.

Flera hundra forskare får varje år stöd i form av enskilda forskningsanslag, gruppslag, utrustningsanslag och stipendier. Sex forskartjänster inom områdena hjärt-, kärl- och lungsjukdomar finansieras också helt eller delvis av fonden.

Verksamheten finansieras av bl a gåvor, medlemsavgifter, lyxtelegram och helgmärken.

- Tyvärr måste vi säga nej till två forskare av tre som söker anslag till sin forskning inom dessa områden, säger

Hjärt-Lungfondens generalsekreterare och VD Björn Lilliehöök.

Björn Lilliehöök. Pengarna räcker inte till.

Hälsogivande information

- "Röxette" kallas gruppen bakom ett utbildningsprogram för rökfri graviditet.

Glädjande nog har vi sett en minskning bland rökande blivande mammor.

Nu går vi vidare med en satsning på rökfria föräldrar. "Alla ska trivas på krogen" heter en ny satsning. Rökning, både passiv och aktiv, är en av

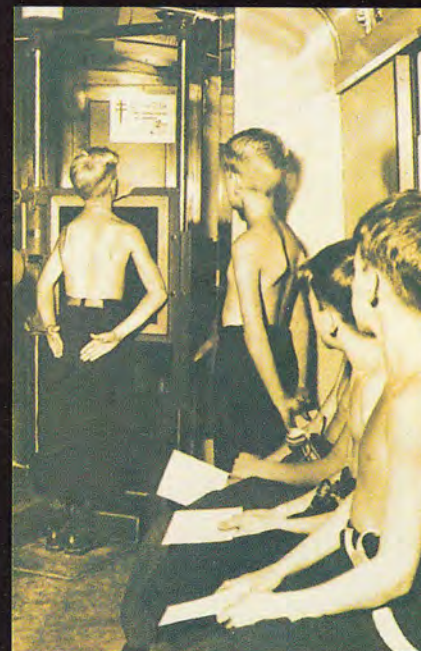
de största riskfaktorerna för vår hälsa.

- Såväl icke rökare som rökare tycker bättre om mat utan rök, säger Björn Lilliehöök. Vi har även skrivit till Socialdepartementet och stött en 18-årsgräns för tobaksinköp. Vi samarbetar med "Fröken Sverige" där alla kandidater måste vara rökfria.

En andra riskfaktor är brist på motion. Vårens satsning tillsammans med Korpen heter "Gå 96" den 28 april, en fyra kilometers sträcka att promenera tillsammans.

Den tredje riskfaktorn är kosten, där Hjärt-Lungfonden tillsammans med Apoteksbolaget givit ut den mycket populära boken "En miljon lätta menyer" som hittills sålts i 80 000 exemplar.

Björn Lilliehöök ser ljus på forskningen och framtiden, men det behövs mer pengar. □

4 miljoner skärmbildsundersökningar för att tidigt upptäcka tuberkulos utfördes av Svenska Nationalföreningen mot tuberkulos

15 kr per Lyxtelegram går till Hjärt-Lungfonden

HJÄRT LUNGFONDEN

Tel: 08-411 01 74
Postgiro: 90 91 92-7

Kompeten

bildar ett nätverk

Ökad syrsättning i tryckkammaren räddar svårt brännskadade.

Karolinska Sjukhuset är organiserat i tolv divisioner, var och en med sin kompetens och sitt speciella ansvarsområde. Till denna struktur kopplas nu ett nätverk av klinikövergripande kompetensområden, där kroppsorganens funktion är utgångspunkt för verksamheten, inte kliniker och liknande strukturer.

Därmed öppnas vägen till ett sjukhus utan gränser. Sjukvård, undervisning, forskning och utveckling vävs samman till en helhet. För patienten innebär det en tydligare placering i centrum – den tidigare vandringen mellan olika vårdgivare upphör i stort sett. I stället samlas olika specialister kring patienten för att gemensamt bedömma och behandla dennes sjukdom.

Tillsammans bildar de nya kompetensområdena ett stort nätverk, som infiltrerar den befintliga organisationen. Därmed ökar flexibiliteten, och ny kunskap, som genereras av den medicinska forskningen, kan snabbt omsättas i praktisk sjukvård. Det betyder att patienten tas om hand snabbare och effektivare. Andra viktiga konsekvenser berör forskning, utveckling

och utbildning. Sjukdomar visar inte tillbörlig respekt för klinikgränser, det framgår av följande presentation av de olika kompetensområdenas sjukdomsspektra.

AKUTVERKSAMHET. KS är Stockholms enda kompletta akutsjukhus jämförbart med de bästa internationella trau-

macentra. Här finns brännskadeenhet och tryckkammare för bl a rök- och dykskador. Speciell kompetens finns för behandling av patienter med skall- och ryggskador, hjärtkirurgi, komplicerade ansikts- och bäckenskador samt nervskador.

En särskild traumagrupp svarar för utvecklingen av rutiner och utbildning längs hela sjukhusets vårdkedja, från vård på skadeplatsen i ambulans eller helikopter till akutintag och specialistvård, inklusive rehabilitering

BARN. En tyngdpunkt i verksamheten vid Astrid Lindgrens Barncentrum är omhändertagandet av trauma och olycksfall, tumörsjukdomar och olika typer av allvarlig inflammation. Inflammationssjukdomarna tar sig olika uttryck beroende på vilket organsystem som drabbas. Här finns kroniska ledsjukdomar, svåra infektioner, allvarlig astma,

sområden

i organisationen

ut

barn

cirkulation

hormoner

nation

Det sjuka barnet i centrum, omgivet av vårdare och föräldrar.

svåra kroniska tarminflammationer m m. Missbildningar i mag-tarmkanalen, urinvägarna, hjärnan eller hjärtat är vanliga liksom för tidig födsel, livlöshetsattacker, rubbad tillväxt, endokrinologiska sjukdomar, epilepsi och annat. Utöver stora egna resurser har Barncentrum samarbete med en rad kliniker på KS.

CIRKULATION. Sjukdomar i cirkulationsorganen hör till de vanligaste av de stora folksjukdomarna. Det är främst åderförkalkningsprocessen i kroppens kärlsystem som leder till svåra sjukdomstillstånd som hjärtinfarkt, slaganfall och kallbrand. Dödligheten i hjärtinfarkt har minskat på senare år men istället ökar hjärtsvikt, sannolikt beroende på att personer som överlevt sin hjärtinfarkt gör det till priset av nedsatt hjärtmuskelfunktion och hjärtsvikt.

Klaffsjukdomar, diffus hjärtmuskelsjuk-

dom och rubbningar i hjärtats rytm är andra hjärtåkommor. Inom nätverket finns hjärt-lungcentrum och kärldatum.

HORMONER, GENETIK OCH KVINNOHÄLSA.

Området är i högsta grad gränsöverskridande, med intim koppling mellan klinisk praktik och avancerad cellbiologisk, molekylärgenetisk och klinisk forskning. Hormonella faktorer som berör tillväxt, könsdifferentiering, benskörhet, bukspott- och sköldkörtelfunktion intar i likhet med genetiska rubbningar en central plats både i sjukvård och forskning inom kompetensområdet. Kvinnors hälsa är en viktig del av området och har sin utgångspunkt i fortplantningsorganens funktion. Hit hör bl a genetisk diagnostik, kroniska smärttillstånd i lilla bäckenet, förlossningsrädsla och ofruktsamhet.

Rekvirera mer information!

En utförligare presentation av kompetensområdena, Det gränslösa sjukhuset, kan rekvireras från Avdelningen för Information och Marknadsföring, Karolinska Sjukhuset, 171 76 Stockholm, fax 08-318637.

Kompetensområden fortsättning

Född för
liten,
född för
tidigt –
då behö-
ver man
hjälp i
starten.

INFLAMMATION är en vävnadsretning som normalt medverkar till läkning av skador men som i kronisk form orsakar sjukdom, exempelvis allergi, överkänslighet, astma, reumatoid artrit, ulcerös kolit, Crohns sjukdom och multipel skleros (MS). De inflammatoriska sjukdomarna förekommer - och dominerar ibland sjukdomspanoramat - inom så olika områden som hud, mag-tarm, lungor och reumatologi.

NERVFUNKTION. Bland sjukdomar inom området märks funktionsrubbningsar i nervsystemet orsakade av yttre våld, kärlsjukdomar, tumörer och missbildningar, neurodegenerativa tillstånd med ibland genetisk bakgrund, ämnesomsättningsrubbningsar samt nervinflammation. Vissa primära muskelsjukdomar som muskeldystrofi hör också hit liksom epilepsi och primärt nervbetingad smärta. Avancerad forskning bedrivs kring

multipel skleros, MS, och kronisk smärta, där ett flertal kliniker vid KS samarbetar.

TUMÖRER

Karolinska Sjukhuset är Stockholmsregionens enda "kompleta" cancersjukhus. Cancerpatienter tas om hand vid de flesta av sjukhusets kliniker även om Radiumhemmet har en tydligare cancerprofil än övriga. Dessa kliniker - kirurgiska, urologiska, lung-, ÖNH-, kvinno-, plastikkirurgiska, neurokirurgiska, thoraxkirurgiska och ortopediklinikerna samt hematologisektionen inom medicin - har sedan länge ett nära samarbete med varan-

dra i form av patientkonferenser och vårdprogramarbete. Detta samarbete fördjupas ytterligare i det kommande Cancercentrum. Både nationellt och internationellt spelar KS en framträdande roll inom cancerforskningen.

VÅRD.

Kompetensområdet Vård är ett samlingsbegrepp för de verksamheter och de yrkeskategorier som deltar i arbetet runt patienterna. KS satsar speciellt på utveckling och forskning inom området: Omvårdnad inriktar sig på att uppnå och bibehålla bästa möjliga välbefinnande, säkerhet och livskvalitet. Kommunikation och relation skapar ett optimalt möte mellan patient och vårdgivare. Patient och anhörigutbildning undervisar om bl a diabetesvård, ätstörningar, cancervård och födointag. Rehabilitering handlar om tidigt insatta åtgärder för att främja och bibehålla hälsa. ●

"KS, ett komplett cancersjukhus"

Landets största byggarbetsplats

Trots att byggandet i Sverige nu ligger på låg nivå har det inte byggts så mycket som idag på Karolinska Sjukhuset sedan starten på 1930-talet. Fram till år 2 000 är KS Sveriges största byggarbetsplats med en kostnadsram för ny- och ombyggnader på 1 300 000 000 kronor.

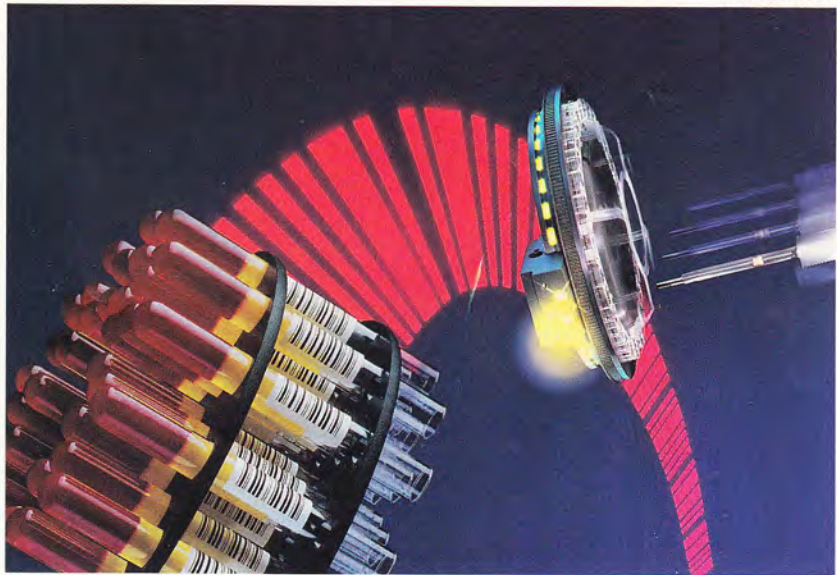
Ett av projekten är Astrid Lindgrens Barncentrum, som skall stå färdigt i januari 1998. Ett nytt koncept införs, när det gäller sjukhusvård. I stället för separata kliniker i barnmedicin, kirurgi och psykiatri blir det funktionsblock, där det sjuka barnet och dess föräldrar har sin egen "hemavdelning". Hit kommer de specialistläkare, som har hand om barnet. Till Barncentrum hör också ett stort forskningslaboratorium.

Thoraxklinikerna byggs om samtidigt som en ny byggnad tillkommer 1997-98. Två stora forskningscentra, Centrum för Molekylär Medicin och Centrum för Cancerforskning, beräknas bli inflyttningsklara 1997-98. Samtidigt genomgår huvudbyggnaden och Norrbacka en genomgripande renovering. Karolinska Sjukhuset kommer vara väl rustat att möta det nya årtusendet. ●

Radio Karolinska

Erfarenheterna från "KS lär ut" och dess folkbildande verksamhet visar att människor har ett mycket stort intresse för hälso- och sjukvård. För att nå fler människor startades Radio Karolinska, ett nytt sätt att föra ut hälsoinformation till allmänheten. Sedan 1987 har Karolinska Sjukhuset via Stockholms närradio nått storstockholmarna med information om hälso- och sjukvård. Den medicinska forskningen går fram mycket snabbt och vi kan genom radion dela med oss av nya kunskaper. Via radion och dess telefonsluss har en direktkontakt skapats mellan sjukvårdspersonal och invånarna och även med olika patientorganisationer.

Radio Karolinska sänder måndag till onsdag kl 9.00-9.30, Stockholm City II 95,3 MHz, med repris 18.00-18.30, Lidingö Radio 97,8 Mhz. ●

Helautomatik och exakta tester - från primärrör till patientsvar

Behring Diagnostika - ett nytt företag med anrika rötter

Behringwerke AG grundades 1904 i Tyskland av Emil von Behring, som tilldelades det första Nobelpriset i medicin 1901. Idag är Behring Diagnostika en sammanslagning av Behring och Syva. Ett större och resursstarkare företag som satsar mycket på forskning och utveckling.

- För oss i nya Behring har det senaste halvåret varit en spännande period. Nya produkter har lanserats i ett rasande tempo, säger VD Peter Bräutigam. Inte mindre än tre system har lanserats under kort tid, samtliga instrument arbetar med primärrörshantering och kan naturligtvis kopplas upp till huvuddator. De nya systemen är väl anpassade till dagens ekonomiska verklighet och behov av ökad produktivitet och säkerhet inom sjukvården.

*BCT, Behring Coagulation Timer, ett mycket flexibelt koagulationsinstrument med komplett reagensutbud

*BN II, Behring Nephelometer II,

ett helautomatiskt instrument för kvantifiering av protein och cancermarkörer

*BEP XL, Behring Elisa Processor XL, för virus- och bakteriediagnostik

Även en rad nya reagens är i introduktionsfasen på den svenska marknaden.

*Med Troponin I har vi fått en komplett panel av hjärtmarkörer på OPUS systemet.

*Vårt mikrobiologisortiment har breddats med marknadens kanske känsligaste Borrelia ELISA.

*Narkotikapanelen har äntligen kompletterats med en LSD-analys och mycket mer är på gång.

Trots alla nylanseringar har vi, tack vare sammanslagningen, kapacitet att upprätthålla den service och kunnskap som alla våra gamla och nya kunder har rätt att kräva av oss, säger Peter Bräutigam. □

Bland annat Karolinska Sjukhuset och polisen använder Behring Diagnostikas narkotikatester tack vare deras användarvänlighet och säkra provsvar

Tel: 08-740 58 80

ANNONS

Celsius Information System har bytt namn till ENATOR

'Nordens ledande IT-företag, Celsius Information System har bytt namn till ENATOR.

- Företagets affärsidé att effektivisera och förnya kundens affärsprocesser med IT gäller i högsta grad sjukvården där ENATOR har en betydande plats på marknaden, säger Jack Robinson, regionchef på ENATOR.

ENATOR har lång erfarenhet när det gäller datoriseringen av sjukvården. Styrkan ligger framför allt i företagets breda kompetens, långa erfarenhet och geografiska representation över landet.

Den eftertraktade PA-upphandlingen i Stockholm gick till ENATORs PA-system Respons - ett personaladministrativt verktyg som anpassar sig till organisationen.

- 70 procent av Landstingets kostnader utgörs av personalkostnader, säger Pia Johansson, kundansvarig för Karolinska Sjukhuset. Med Respons som hjälpmedel kan resurserna utnyttjas mer rationellt.

ENATOR säljer effektivitet åt landstinget

Kunderna ska få möjlighet att ägna sig åt sin kärnverksamhet: sjukvård och

slippa tänka på skötsel och underhåll av datorerna.

- Vi kan som professionell servicepartner ta ansvar för hela datahanteringen åt sjukhuset, säger Jack Robinson.

InfoMedix - för styrning av sjukhusets patientflöden

Patientinformationen måste överföras på ett rätt, säkert och effektivt sätt från t ex husläkare till specialist.

- InfoMedix, ett nytt vårdadministrativt system från Enator, underlättar patientflödet i vårdkedjorna för framtidens sjukvård, säger Jack Robinson. Minskning av tiden mellan inskrivning och behandling är ett av de positiva resultat en effektiviserad vårdadministration kan ge. Kvaliteten blir bättre vilket förhoppningsvis ökar patienternas välbefinnande. □

Telemedicin är ett område där ENATOR förnärvarande satsar stort.

- Enator utgår från kundens behov och användarens situation och erbjuder lösningar som innehåller modern teknik och ledande produkter, säger Pia Johansson kundansvarig för Karolinska Sjukhuset.

 ENATOR

Tel: 08-749 80 00

Elekta - ledande inom Neuro Science- området

ANNONS

Elektas främsta produkt är Strålniven som togs fram av forskarna professor Lars Leksell och professor Börje Larsson. Prototypen togs fram 1968 och den utvecklade Strålniven började säljas 1987.

- Hittills har 70-tal Strålnivar installerats runtom i världen, berättar Sverker Littorin, informationschef på Elekta. Och antalet behandlingsbara indikationer har ökat starkt på senare tid till följd av nya forskningsrön.

- Vi strävar efter att våra instrument ska ge så lite trauma som möjligt för patienten, vara användarvänliga för läkaren, kostnadseffektiva för samhället samt vara icke- eller minimalt invasiva.

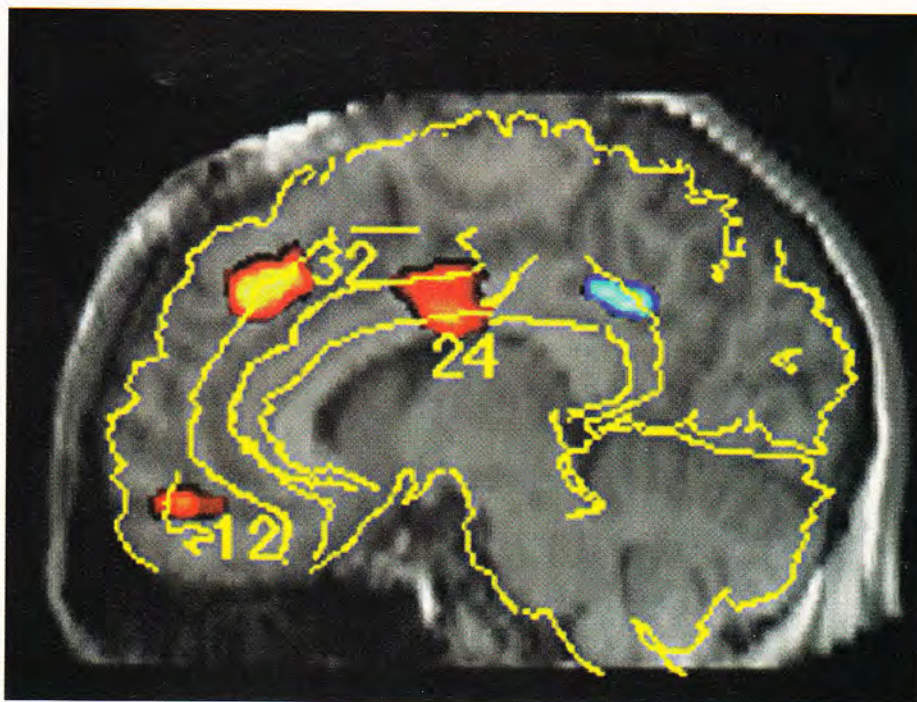
Elektas produktsortiment har ökat och breddats för att fortsätta vara en ledande aktör på marknaden. Inom området Image Guided Surgery erbjuder Elekta flera sofistikerade produkter, däribland det robotiserade mikroskopet SurgiScope och det avancerade kirurgiska navigationsinstrumentet The Viewing Wand. □

ELEKTA

Tel: 08-402 54 00

Revolutionerande avbildningstekniker

PET-bild av hjärnan. Med hjälp av radioaktiva isotoper kartläggs exempelvis ämnesomsättning och syrgasförbrukning i olika delar av hjärnvävnaden. Tekniken används bl a för lokalisering av tumörer.

Alla vet vilken betydelse röntgen haft, och har, för diagnostiken av sjukdomar. Med datortomografen, som kom på 1970-talet, utvecklades röntgentekniken ytterligare och därmed inleddes den stora bildrevolutionen inom medicinen. Med PET-kameran (positron-emissions-tomografen), som till väsentlig del utvecklades i samarbete mellan neuroradiologer vid Karolinska Sjukhuset och ingenjörer vid Kungl. Tekniska Högskolan, kom möjligheten att studera blodflöde, ämnes- och energiomsättning i hjärnan. På KS var man också först i världen med att kliniskt utnyttja SPECT (= Single Photon Emission Computed Tomography), även kallad gammakameran. Den används exempelvis vid undersökning av hjärtmuskeln genom

blödning efter en infarkt. Här har thoraxfysiologerna på KS tillsammans med institutionen för medicinsk teknik utvecklat en ännu effektivare metod kallad ektomografi. Magnet-resonans-tomografi, MR-kameran, utvecklades på 1980-talet och tillämpas nu på många sjukhus i Sverige. På KS finns magnetkameran i MR-centrum, i neurohuset och på centrala röntgenavdelningen.

I neurohuset finns magnet-encefalografen, MEG, som används för att lokalisera s k foci i hjärnan, från vilka epileptiska anfall kan utlösas. På thorax använder man en vidareutveckling av datortomografen, den s k spiral-datortomografen, som ökat diagnosmöjligheterna högst väsentligt. ●

Unikt kvinnoprojekt

Kvinnohälsan har inlett en stor studie, där man under fem-tio år kommer att följa kvinnors biologiska, psykologiska och psykosociala förändringar. Det är den första studien i sitt slag och den kommer att få stor teoretisk och praktisk betydelse. Samtliga kvinnor från 48 års ålder inom KS upptagningsområde erbjuds delta. Det görs regelbundna intervjuer, hormonella

och ämnesomsättningsundersökningar samt mammografi och bentäthetsmätning. Man kartlägger livssituation, socialt nätverk, stressfaktorer i arbetslivet, attityder och förväntningar inför klimakteriet, personlighetsprofil, kost och rökvanor. Syftet med undersökningen är att öka kunskapen om normala förlopp och variationer i kvinnohälsan under övergångsåren. ●

ASTRA ÄR IDAG ETT AV DE SNABBAST VÄXANDE LÄKEMEDELSFÖRETAGEN I VÄRLDEN

- Var femte anställd arbetar inom FoU
- Astras forskning byggs ut successivt både i Sverige och utlandet
- Decentralisering och långsiktighet är viktiga delar av strategin
- Fokusering sker till ett antal områden där Astras forskningskompetens kan bidra till bättre medicinsk behandling

ASTRA

ASTRA AB, 151 85 SÖDERTÄLJE, TEL 08-553 260 00

Norell:

IT-lösningar för framtiden

I dagarna står det klart att Norell Invest AB kommer att stödja Karolinska Sjukhuset i deras uppbyggnad av sina IT-strategier.

Vi är mycket stolta över förtroendet, säger en glad Lena Eskilsson, kundansvarig för KS.

Vi kommer att göra vårt allra bästa för att KS ska få för dem en väl fungerande IT-lösning.

Norells verksamhet bygger på försäljning av PC, nätverk och kringutrustningar från de ledande tillverkarna i världen. Support och teknisk service är viktiga komplement. Affärsidén bygger på att förkorta vägen från tillverkare till slutkund.

- Kunden är oerhört viktig för oss och vår verksamhet syftar till nära och långsiktiga affärsrelationer med kvalificerade kunder, säger Lena Eskilsson.

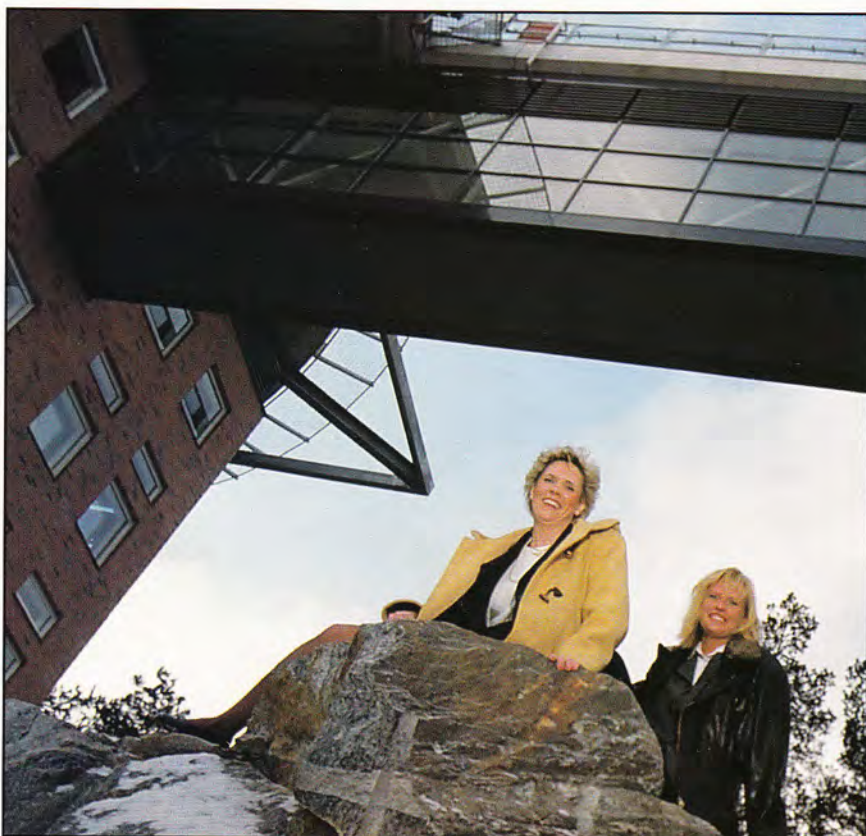
Arbetsglädje och kundrelationer

- Vi har en oerhört bra arbetsglädje här på företaget, säger Lena Eskilsson kundansvarig för KS. Lena arbetade tidigare som biträdande datachef på Svea Livgarde - en erfarenhet som hon har nytta av i det lyhörda arbetet mot KS.

Kundrelationerna sätts hela tiden i centrum för Norells arbete där samma person har kundkontakten hela tiden. Som stöd till större kunder skräddarsyr Norell speciella team med flera säljare och tekniker involverade.

Norell Invest är ett modernt dataföretag, grundat på erfarenhet och kompetens, och anpassat för att möta nya tiders krav på PC-marknaden. □

Välkommen Du också!

Snabba kommunikationer: Lena Eskilsson och Marie Hornéy på Norell bygger nya broar för framtida IT-lösningar. I bakgrunden syns KS helikoterplatta som snabbt och effektivt leder till akutsjukvårdens mottagningar.

- Norell Invest har 53 anställda, en fördubbling av antalet anställda under 1995.
- Norell Invests omsättning ökade under 1995 från 140 till 300 miljoner.
- Norell Invest representerar de ledande märkena på PC-marknaden med t ex Digital, HP, IBM, Compaq, AST, ICL, Siemens-Nixdorf och Macintosh.
- Norell Invest är direkt uppkopplade mot sina distributörer och arbetar därför i princip utan eget lager.
- Norell Invest är auktoriserad leverantör till Statskontoret. Till kunderna räknas bl a även Vägverket, Ericsson, Karolinska Sjukhuset, Dagens Nyheter, Sveriges Riksdag och Naturvårdsverket.
- Norell Invest finns representerade i Stockholm, Göteborg och Malmö - strategiskt placerade kontor där kunderna finns.

Norell

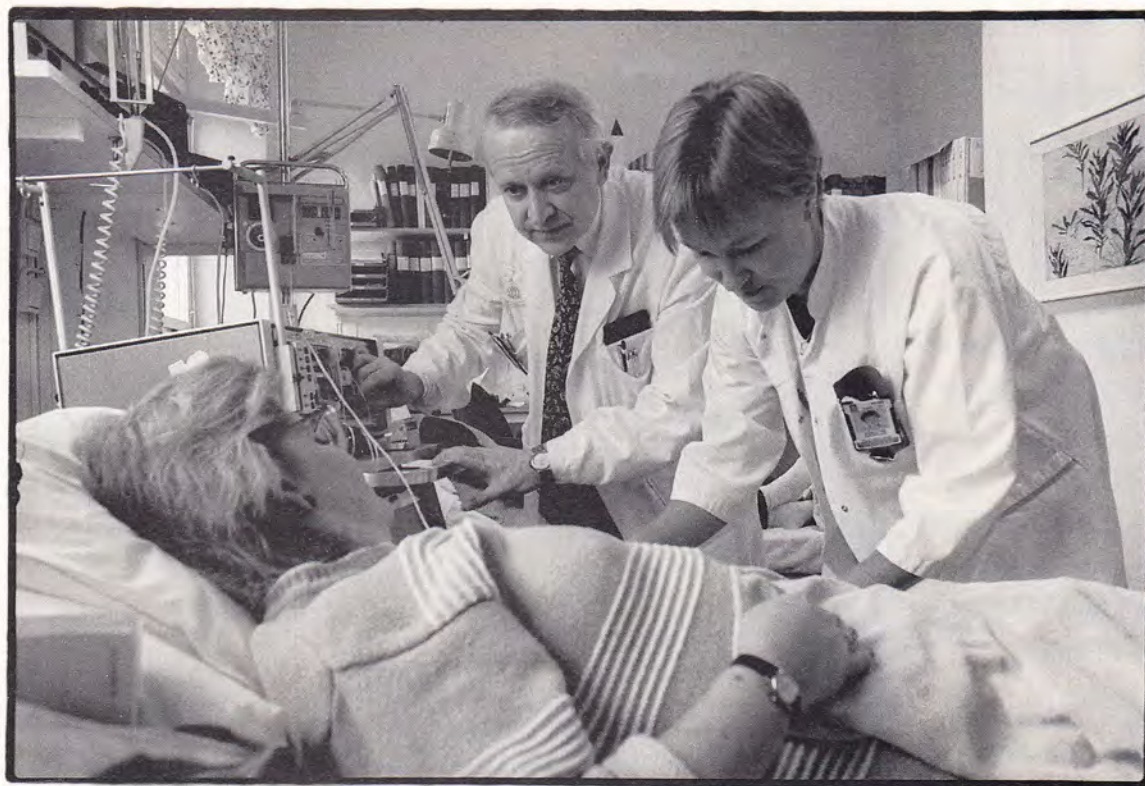
- för nytänkande i data!

Tel: 08-626 68 00

Fax: 08-754 80 20

Klinisk forskning

ger bättre och billigare sjukvård

Sjukdomsorienterad, klinisk forskning har en lång och betydelsefull tradition vid KS. Nu utvecklas den ytterligare.

Tillsammans med Karolinska Institutet utgör Karolinska Sjukhuset en forsknings- och undervisningsorganisation med osedvanlig bredd och styrka, förknippad med epokgörande upptäckter som heparinet, Seldingernålen, fin nålsbiopsin, pacemakern och strålkniven. I Nobelförsamlingen vid Karolinska Institutet ingår ett flertal av KS professorer som väljer Nobelpristagare i fysiologi eller medicin. KS har varit föregångare inom bl a anesthesiologi, cancervård, endokrinologi, thoraxkirurgi, neurokirurgi och neuroradiologi. Medan KI företrädesvis bedriver avancerad grundforskning inom medicinen befinner sig KS i en intensiv utvecklingsfas vad gäller den kliniska, direkt sjukdomsorienterade forskningen.

Denna utveckling inriktar sig i hög grad på folksjukdomar som diabetes, reumatiska sjukdomar, missbruk, åderförkalkning, allergier och cancer. Andra viktiga kliniska forskningsområden är ryggmärgsskadevård, diagnostik och behandling av multipel skleros, muskelförtviningsjukdomar, yrsel och hörselnedsättningar, vidare rubbningar i blodkoagulationen, behandling av aortaaneurysm med kateterburen

teknik, allvarliga medfödda missbildningar hos barn, plötslig spädbarnsdöd, benskörhet hos kvinnor efter menopausen, ärftlig cancer, fortplantning och gynekologi.

Inom Karolinska Sjukhuset råder stor entusiasm över de starkt förbättrade möjligheter till framgångsrik klinisk forskning, som öppnat sig med Centrum för Molekylär Medicin, Centrum för Cancerforskning, Rolf Luft's forskningscentrum,

Reproduktionsmedicinskt Centrum, Astrid Lindgrens Barncentrum, Neurovetenskapligt centrum, MR-Centrum, Allergicentrum, Hjärt – lungcentrum, Kärllcentrum och Centrum för Metabolism och Nutrition.

Kreativt forskningsklimat

En del av dessa forskningscentra är redan verklighet, andra är under uppbyggnad. Gemensam för dem är målsättningen att förbättra samverkan mellan basala och kliniska forskare, att samla kompetens av olika slag och låta den blomma i en materiellt välutrustad och tvärvetenskapligt präglad miljö. Ett forskningsklimat av detta slag utövar stark lockelse på doktorander och gästforskare från utlandet, vilket i sin tur tillför forskningen nya idéer och värdefull stimulans. En annan erfarenhet är att idéflödet i sådana kreativa miljöer i samarbete med läkemedelsindustri och medicinska teknikföretag ofta utmynnar i viktiga innovationer.

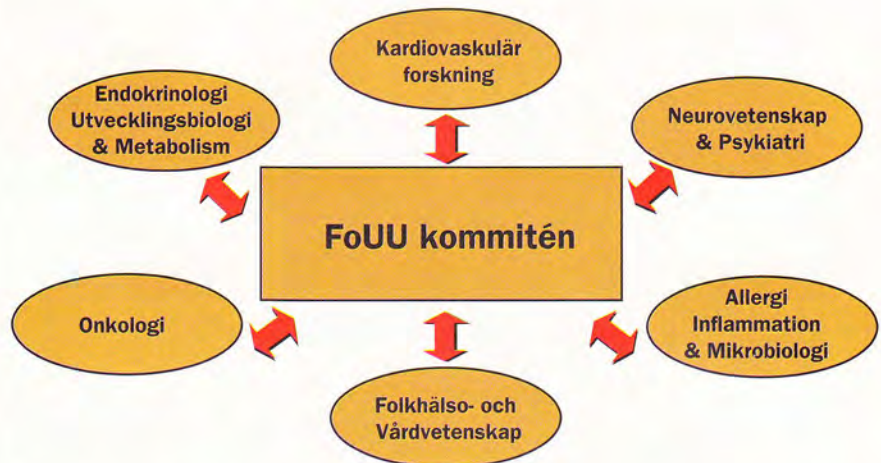
Klinisk forskning forts.

CMM, Centrum för Molekylär Medicin, och CCK, Centrum för Cancerforskning vid Karolinska, som nu växer upp på sjukhusområdet, är bra exempel på den nya tidens forskningscentra. Här kommer flera hundra personer med kompetens av olika slag att samarbeta, att samutnyttja dyrbar utrustning och gemensam metodik, att utbyta idéer, information och upptäckter. Laboratorierna utformas flexibelt, vilket möjliggör snabba förändringar i forskargruppernas sammansättning och intresseinriktning. Syftet med denna sammandragning av resurser är - för att låna en term från atomfysiken - att skapa den "kritiska massa" som gör att saker börjar hända.

Ett annat exempel inom Karolinska Sjukhuset är det pediatrika forskningscenter, som planeras vid Astrid Lindgrens Barncentrum. Det kommer att bli det största i sitt slag i Nordeuropa, inriktat på utvecklingsbiologi, pediatrik forskning, experimentell barnkirurgi och barnpsykiatri.

Sammantaget visar dessa omfattande satsningar att Karolinska Sjukhuset både bibehåller sin ledande position inom forskning och förstärker den ytterligare. ●

"Folksjukdomarna står i centrum"

Den kliniska forskningen vid Karolinska Sjukhuset organiseras av forsknings-, utbildnings- och undervisningskommittén (FoUU) i nära samarbete med Karolinska institutet. Den har sex ämnesbaserade beredningsgrupper, som svarar för den kvalitetsmässiga prioriteringen av forskningsprojekten. KS får totalt 425 mkr om året till forskning. Av dem kommer 105 mkr i högskoleanslag från Karolinska Institutet och 150 mkr som s k ALF-medel, 100 mkr från Landstinget och ca 70 mkr från externa bidragsgivare.

ANNONS

Cap Programator

IT-stöd till processstänkandet inom sjukvården

Cap Programator marknadsför journalsystemet Biosis som utvecklats av Allocation. Systemet som hittills främst använts inom primärvården vinner nu också stora framsteg inom sjukhusen.

- Vi har utvecklat ett nytt vårdadministrativt system för resursplanering som stöder process-tänkandet, säger Claes Kemvall, ansvarig för marknadsföring för hälso- och sjukvårdsområdet.

Cap Programator vill som ett av världens största dataföretag, skapa förutsättningar för det nya processstänkandet inom den svenska sjukvården. Med hjälp av nya IT-system ska sjukvården kunna ägna sig mer åt vad de är bäst på, vårda patienter och mindre åt att administrera.

- Samtidigt som utveckling sker av nya IT-system, måste de befintliga systemen kunna leva vidare, berättar Claes

Kemvall. Karolinska sjukhuset som är ett av de sjukhus som använder vårt patientadministrativa system VAS, måste kunna tillvarata redan gjorda investeringar. Därför vidareutvecklas dessa system kontinuerligt och vad som nu är aktuellt är att förse systemet VAS med grafiska gränssnitt.

- Inom kort kommer den nya versionen av Biosis - Biosis 4.0 att lanseras. Biosis 4.0 kommer att stödja vårdproces-

sen ännu effektivare och kommer att förse med en högre grad av internationell standardisering, avslutar Claes Kemvall. □

CAP PROGRAMATOR
Hälso- och Sjukvård
Box 825

161 24 BROMMA

Tel 08-704 50 00

Fax 08-704 59 10

De 12 divisionerna vid Karolinska Sjukhuset

Verksamheten vid KS är organiserad i 12 divisioner. I dessa ryms 14 kliniker för medicinsk vård och 11 för kirurgisk. Till detta kommer 25 avdelningar för diagnostisk service och enheter för teknik, försörjning och administration samt 14 forskningslaboratorier.

KS lär ut

Karolinska Sjukhuset har sedan 1980 prövat nya vägar för att utveckla information om hälso-och sjukvård. Vi ser det som en viktig och angelägen uppgift att förmedla kunskap till allmänheten.

"KS lär ut", är en föreläsningsserie där sjukhusets medicinska specialister berättar om olika sjukdomar, symtom, orsak, behandling, förebyggande och senaste forskningsrön. Föreläsningsserien för allmänheten blev en succé från starten 1980 och är sedan dess ett stående inslag i sjukhusets utbildningsverksamhet.

Till varje föreläsning utges en populärvetenskaplig skrift i det aktuella ämnet. Förutom till åhörarna sprids skriften till patienter, anhöriga och används som studiematerial av personalen. Exempel på några av skrifterna: Reumatologi, Benskörhet, Allergiska sjukdomar och Yrsel.

KS Multimedia

I ett förändringarnas 90-tal med snabba beslut och strukturförändringar satsar KS på elektronisk kommunikation. Möjligheterna att snabbt ge aktuell och korrekt information ökar. Patientinformationen har förstärkts genom en multimedieproduktion som presenterar sjukhuset på svenska och engelska. Presentationen kan ses på pekskärm i huvudentrén, på CD-ROM-skiva och på internet där KS blir bland de första i Sverige att visa delar av en multimediaproduktion på sina hemsidor. Du hittar multimedia och en allmän presentation av KS på internet under adress <http://www.ks.se>. Där kan du kontakta oss och berätta vad du tycker i en enkät som postas elektroniskt till oss !

Karolinska Sjukhuset valde takarmar från AGA

Till Centrala Intensivvårdsavdelningen, i anslutning till den nya helikopterplattan, har AGA levererat 2 st takarmar, modell ICU 23000.

AGA Gas AB
172 82 Sundbyberg
Telefon 08-706 95 00

AGA

IBM satsar på sjukvården

IBM har byggt upp en global organisation för att kunna tillgodose sjukvårdens behov av IT-stöd. IBM har genom BMS AB utvecklat ett integrerat system för bland annat journaler, vårdadministration och vårdplanering.

När IBM för några år sedan aviserade en satsning på mindre datorsystem, lämpliga för t ex vårdcentraler och kliniker på ett sjukhus höjde många på ögonbrynen.

- Stockholms läns landsting höll på att upphandla datorer för vårdcentraler och kliniker, säger Göran Ribbegård datachef på Karolinska Sjukhuset. KS var det första sjukhuset i Stockholmsregionen som satsade på IBM-system. KS fann att IBMs serie av UNIX-system passar utmärkt för sjukvårdens behov och att IBM som leverantör, väl möter upp till de krav på kvalitet och säkerhet som sjukvården ställer.

Ökat tryck på primärvården kräver bra IT-lösning

Inom Sollentuna primärvårdsområde

- Vi är mycket nöjda med IBMs produkter IBM RS/6000 och AIX, säger Göran Ribbegård, datachef (t.v.) och Nils Lithander, systemchef på Karolinska Sjukhuset.

Tack vare fungerande IT-system sparar Hasse Lidén och kollegor tid.

upplevde läkarna och sjukvårdspersonalen en ökande patientgenomströmning när husläkarsystemet infördes.

- Det hade varit omöjligt att klara utan ett fungerande journalsystem, säger Hasse Lidén, distriktsläkare och dataansvarig på Sollentuna PVO.

- Tillgängligheten till faktaunderlaget att fatta medicinska beslut har ökat. Vi sparar tid och får fram fler uppgifter samtidigt, med ökad effektivitet. Säkerheten för patienten samt sekretessen ökar också, menar Hasse Lidén.

Det stora språnget

Merparten av primärvårdsenheterna i Sverige har idag datorstöd för patientadministration och journaler.

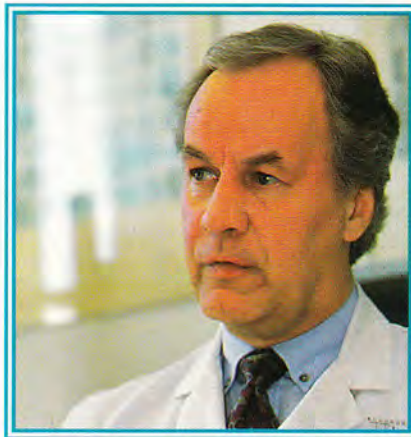
- Däremot står de flesta sjukhus inför "det stora språnget" - införande av datorstöd, då pappersmängden ska förvandlas till lättåtkomlig information på datorer, säger Göran Ribbegård.

KS planerar idag för olika steg mot ett datoriserat "papperslöst" sjukhus.

- Med våra goda erfarenheter av IBM som leverantör och servicepartner är det självklart att vi gärna ser ett fortsatt samarbete, säger Göran Ribbegård.

BMS även i Windows

BMS är skapat som ett sjukhusövergripande system som stödjer process-

- IBMs BMS-kunder samverkar för bästa IT-lösningar, säger Hasse Lidén, distriktsläkare och dataansvarig på Sollentuna PVO.

orienteringen inom sjukvården, säger Sune Lundin, Nordenchef för IBM HealthCare. BMS, liksom PA-systemet Palett, kommer i Windowsversioner i början av nästa år.

Intresserad? Tel: 08-793 10 00

IBM

Solutions for a small planet™

Cancerforskningen idag avgör framtiden

I november 1895 upptäckte fysikern Wilhelm Conrad Röntgen vad han kallade x-strålar, som snart kom att användas medicinskt.

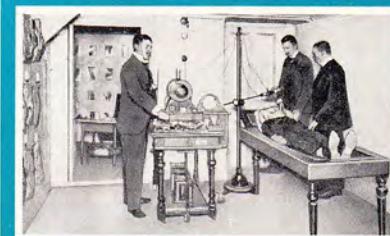
I Sverige började man tidigt använda röntgenstrålning för cancerbehandling.

I dagarna togs första spadtaget för en ny satsning inom cancerforskningen - byggandet av CCK - Cancercentrum Karolinska.

Hur långt har vi kvar innan vi finner en lösning på cancerproblemet? 5, 10 eller 20 år? Trots alla satsningar ökar antalet cancerfall med nästan två procent per år. Beräkningar visar att var tredje stockholmare kommer att drabbas av en cancersjukdom. Endast 55-60 procent av cancerpatienterna botas. Dystra siffror, men med den tradition av frontforskning som Sverige och kli-

nikerna knutna till Karolinska sjukhuset har, kommer man dag för dag närmare segern i kampen mot en av mänsklighetens värsta fiender - cancer.

- Radiumhemmet - Sveriges största cancerklinik - har under decennier spelat en betydelsefull roll internationellt för utveckling av klinisk cancerforskning, berättar professor Ulrik

På Thor Stenbecks röntgeninstitut ägde den första framgångsrika behandlingen av hudcancer rum, år 1899 (99 behandlingar under 9 mån). Från vänster: Thor Stenbeck, Gösta Forsell och Georg Liljenroth.

Ringborg, chef på Radiumhemmet.

Historien bra grund till framtidens forskning

Thor Stenbeck var en av pionjärerna som satsade sitt liv och engagerade sig för att lägga grunden till dagens moderna strålterapeutiska verksamhet. Hans lön var 25 öre per behandling. 1899 botades den första patienten genom strålbehandling, och sedan dess har Sverige lyckats behålla en framskjuten ställning inom forskning och sjukvård.

- Cancerföreningen och Jubileumsfonden som byggde Radiumhemmet har fortsatt stor betydelse för finansieringen av cancerforskningen, säger Ulrik Ringborg.

Nu byggs CCK - Cancercentrum Karolinska, som kommer att rymma den experimentella cancerforskningen vid Karolinska Sjukhuset.

- Byggandet av CCK i anslutning till Radiumhemmet kommer att skapa en gynnsam interaktion mellan kliniker och basalbiologiska forskare. Detta kommer att stärka den kliniska forskningen. □

Frsta spadtaget togs 18 mars på CCK invid Radiumhemmet. Från vänster arkitekt Karl Alexandersson, kammarrättspresident Henry Montgomery, professor Ulrik Ringborg och finanslandstingsrådet Bosse Ringholm

KONUNG GUSTAV V:s JUBILEUMSFOND

postgiro: 90 08 80 - 6

CANCERFÖRENINGEN I STOCKHOLM

postgiro: 90 06 90 - 9

Box 100 171 76 Stockholm
Tel: 08-33 59 06 08-33 82 07
Fax: 08-31 82 04

